

Birou
Bp 285 08.07.2015

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind interzicerea
mediatizării sucidului și a tentativelor de sucid**

Analizând propunerea legislativă privind interzicerea mediatizării sucidului și a tentativelor de sucid, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B285 din 09.06.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea interdicției mediatizării excesive a cazurilor de sucid și a tentativelor de sucid la posturile de televiziune, la radio, precum și în presa scrisă sau online, prin dezbateri, interviuri, reportaje, anchete sau editoriale.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative preconizate, precizăm că interzicerea abordării în presă, într-o anumită manieră, a cazurilor de sucid sau a tentativelor de sucid poate fi interpretată drept o restrângere a libertății de exprimare, consacrată de art.30 din Constituție, motiv pentru care reglementarea trebuie să întrunească toate condițiile impuse de dispozițiile art.53 din Legea fundamentală.

Din acest punct de vedere, este de analizat dacă măsura avută în vedere de text este „proporțională cu situația care a determinat-o”, așa cum prevede norma constituțională, în condițiile în care propunerea legislativă nu este însoțită de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, astfel cum impun dispozițiile art.7 alin.(3¹) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, referitor la **art.1**, este de analizat dacă interzicerea absolută a utilizării unor mijloace de exprimare în presă pentru prezentarea anumitor subiecte este compatibilă cu dispozițiile art.30 alin.(2) din Constituție potrivit cărora cenzura de orice fel este interzisă.

Pe de altă parte, din punct de vedere al redactării normei propuse pentru **art.1**, semnalăm că aceasta nu întrunește condițiile obligatorii privind claritatea și previzibilitatea reglementării. Astfel, deși se are în vedere conturarea unei sfere a noțiunii de „mediatizare excesivă”, utilizată în text, apreciem că simpla enumerare exemplificativă a principalelor modalități de prezentare a subiectelor în presă nu este suficientă pentru a stabili, cu precizia necesară, care anume situații se încadrează în ipoteza prevăzută de normă.

Precizăm că, în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, s-a subliniat că *„deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”* (Decizia nr.26/2012).

Totodată, în Decizia nr.17/2015, Curtea Constituțională a subliniat că *„în ceea ce privește aspectele referitoare la criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pe care un text de lege trebuie să le îndeplinească, Curtea constată că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile mai sus arătate. Potrivit art.8 alin.(4) teza întâi din Legea nr.24/2000, "textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce", iar potrivit art.36 alin.(1) din aceeași lege, "actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie”*.

Având în vedere că normele propuse pentru **art.1** și **2** nu întrunesc criteriile necesare de claritate și previzibilitate, din redactarea propusă nereieșind cu suficientă precizie sfera noțiunii de „mediatizare excesivă”, proiectul nu poate fi adoptat în forma propusă.

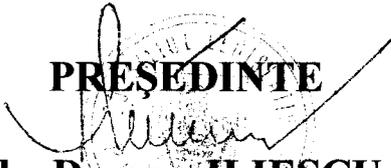
3. Menționăm că modalitatea de reflectare a subiectelor legate de sinucidere în cadrul emisiunilor posturilor de televiziune este deja reglementată în legislație. Astfel, în dezvoltarea dispozițiilor art.17 alin.(1) din Legea audiovizualului nr.504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național al Audiovizualului a emis Decizia nr.220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual. Potrivit dispozițiilor art.17 din Cod, în intervalul orar 6,00-22,00 nu pot fi difuzate programe, altele decât producțiile audiovizuale de ficțiune, care conțin descrieri ori reconstituiri ale unor omucideri/sinucideri, mutilări/automutilări sau tehnici criminale ori practici oculte. În cazul acestor drame, radiodifuzorii nu pot difuza imagini de la locul tragediei sau imagini care arată suferințele prin care trec membrii familiei ori ale altor persoane apropiate victimei sau familiei acesteia.

În acest context, prevederea, prin prezentul proiect, a unor alte reguli privind abordarea subiectului sinuciderii în cadrul emisiunilor posturilor de televiziune are ca efect instituirea unor reglementări paralele, soluție contrară normelor de tehnică legislativă consacrate prin dispozițiile art.16 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. Precizăm că reglementarea instituită prin proiect nu este corectă, sub aspectul stabilirii, în **art.3**, a unei sancțiuni contravenționale constând în amendă în quantum fix, deoarece, potrivit art.3 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, în cazul sancțiunii cu amendă trebuie stabilite limita minimă și maximă a acesteia.

Pe de altă parte, în lipsa unor dispoziții exprese privind stabilirea agenților constatatori, precum și a aplicării, în completare, a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, norma din cuprinsul art.3 nu poate fi aplicată în practică.

Având în vedere observațiile de mai sus, proiectul nu poate fi adoptat în forma propusă.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București,
Nr. 730/07.07.2015

Ordonanță privind regimul juridic al contravențiilor

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 180/2002

M. Of. nr. 268/22 apr. 2002

Notă: v. Decizia I.C.C.J. nr. XXII/2007 - M. Of. nr. 833/5 dec. 2007 (art. 16 alin. (7)); D.C.C. nr. 1354/2008 - M. Of. nr. 887/29 dec. 2008 (sintagma "cu acordul acestuia" din art. 9); Decizia Î.C.C.J. nr. 7/2010 - M. Of. nr. 126/18 feb. 2011 (art. 9 alin. (1), (2), (3)-(5));

1	rectificare Rectificare	M. Of. nr. 584/18 sep. 2001	<i>rectifică art. 26 alin. 1</i>
2	modificări prin O.U.G. nr. 16/2002 Ordonanță de urgență pentru reglementarea unor măsuri fiscale aprobată prin L. nr. 335/2002	M. Of. nr. 145/26 feb. 2002 M. Of. nr. 418/17 iun. 2002	<i>modifică art.39 alin.(2)</i>
3	modificări prin L. nr. 180/2002 Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 268/22 apr. 2002	<i>modifică art.1, art.2 alin.(1)-(3), art.4, art.5 alin.(5), art.8, art.22 alin.(1), art.28 alin.(1), art.34 alin.(2); introduce alin.(5) la art.2, alin.(6) și (7) la art.5; abrogă art.20 alin.(2)</i>
4	aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 180/2002 Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 268/22 apr. 2002	
5	modificări prin O.G. nr. 61/2002 Ordonanță privind colectarea creanțelor bugetare aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 79/2003	M. Of. nr. 644/30 aug. 2002 M. Of. nr. 193/26 mar. 2003	<i>abrogă la 1 ian. 2003 art. 14 alin. (2)</i>
6	modificări prin L. nr. 357/2003 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România	M. Of. nr. 537/25 iul. 2003	<i>abrogă art. 16 alin. (2)-(4)</i>
7	modificări prin O.U.G. nr. 108/2003 Ordonanță de urgență pentru desființarea închisorii contravenționale aprobată prin L. nr. 28/2004	M. Of. nr. 747/26 oct. 2003 M. Of. nr. 214/11 mar. 2004	<i>la intrarea în vigoare a Legii de revizuire a Constituției modifică art.5 alin. (2) lit. c), art.6, art.9, art.10 alin. (2), art.11 alin. (4); abrogă art.5 alin. (2) lit. d), art.14 alin. (3), art. 22, art.43, art.45</i>
8	modificări prin L. nr. 28/2004 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2003 pentru desființarea închisorii contravenționale	M. Of. nr. 214/11 mar. 2004	<i>aprobă O.U.G. nr.108/2003</i>
9	modificări prin L. nr. 526/2004 Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 1149/6 dec. 2004	<i>modifică art. 4 alin. (1), art.8 alin. (3), art.25 alin. (3), art.28; introduce alin. (1_1) la art. 16</i>
10	completat prin O.G. nr. 8/2006 Ordonanță pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor aprobată cu modificări prin L. nr. 353/2006	M. Of. nr. 78/27 ian. 2006 M. Of. nr. 640/25 iul. 2006	<i>introduce alin. (3) la art. 28 și art. 50_1</i>

11 modificări prin	L. nr. 182/2006 Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 443/23 mai 2006	<i>la data de 1 ianuarie 2007, modifică art. 8 alin. (3), art. 39 alin. (2) și (3); introduce alin. (4) la art. 8</i>
12 modificări prin	L. nr. 352/2006 Lege pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 640/25 iul. 2006	<i>introduce alin.(3) - (6) la art.9, art.39_1</i>
13 modificări prin	L. nr. 353/2006 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 8/2006 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 640/25 iul. 2006	<i>aprobă cu modificări O.G. nr.8/2006 și modifică art.28 alin.(3) partea introductivă; abrogă art.50_1</i>
14 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 953/2006 Decizia nr. 953 din 19 decembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 53/23 ian. 2007	<i>art. 32 alin. (1)</i>
15 modificări prin	D.C.C. nr. 228/2007 Decizia nr. 228 din 13 martie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 283/27 apr. 2007	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 zile dispozițiile art. 12 alin. (1) în măsura în care prin sintagma "nu se mai sancționează" prevăzută în text se înțelege doar aplicarea sancțiunii contravenționale, nu și executarea acesteia (termenul se împlinește la 11 iun. 2007, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție)</i>
16 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 228/2007 Decizia nr. 228 din 13 martie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 283/27 apr. 2007	<i>art. 12 alin. (1) în măsura în care prin sintagma "nu se mai sancționează" prevăzută în text se înțelege doar aplicarea sancțiunii contravenționale, nu și executarea acesteia</i>
17 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 1354/2008 Decizia nr. 1.354 din 10 decembrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și art. 1 alin. (3), art. 8 alin. (5) lit. b) și art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 55/2002 privind regimul juridic al sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității, așa cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2003 privind desființarea închisorii contravenționale	M. Of. nr. 887/29 dec. 2008	<i>sintagma "cu acordul acestuia" din art. 9</i>
18 modificări prin	D.C.C. nr. 1354/2008 Decizia nr. 1.354 din 10 decembrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și art. 1 alin. (3), art. 8 alin. (5) lit. b) și art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 55/2002 privind regimul juridic al sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității, așa cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2003 privind desființarea închisorii contravenționale	M. Of. nr. 887/29 dec. 2008	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 de zile sintagma "cu acordul acestuia" din art. 9 (termenul se împlinește la data de 12 februarie 2009), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție</i>

19 modificări prin	L. nr. 293/2009 Lege pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 645/1 oct. 2009	<i>modifică art. 9 alin. (5), art. 39_1 alin. (2)</i>
20 modificări prin	L. nr. 202/2010 Lege privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor	M. Of. nr. 714/26 oct. 2010	<i>modifică art. 34 alin. (2)</i>
	Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. 12/2012 - M. Of. nr. 735/31 oct. 2012 (art. XXIV alin. (1)-(3)); D.I.C.C.J. nr. 2/2013 (Art. XVII alin. (2) - M. Of. nr. nr. 313/30 mai 2013);		
21 modificări prin	L. nr. 76/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 365/30 mai 2012	<i>modifică, la 1 septembrie 2012, art. 9 alin. (6), art. 13 alin. (2), art. 14, art. 32 alin. (1) și (2), art. 34, art. 47; introduce alin. (2) la art. 36</i>
	Notă: v. De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească "definitivă și irevocabilă" sau, după caz, "irevocabilă" se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească "definitivă". În cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".		
22 modificări prin	O. U. G. nr. 44/2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013</i>
	aprobată prin L. nr. 206/2012	M. Of. nr. 762/13 nov. 2012	
23 modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
	aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	
24 modificări prin	L. nr. 214/2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
25 modificări prin	O.U.G. nr. 80/2013 Ordonanță de urgență privind taxele judiciare de timbru	M. Of. nr. 392/29 iun. 2013	<i>modifică art. 36</i>
	în cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, toate trimiterile făcute la Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi făcute la prezenta ordonanță de urgență.		
26 modificări prin	O.G. nr. 17/2014 Ordonanță pentru modificarea art. 9 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 629/27 aug. 2014	<i>modifică art. 9 alin. (3)</i>
	aprobată prin L. nr. 86/2015	M. Of. nr. 282/27 apr. 2015	
27 modificări prin	O.G. nr. 5/2015 Ordonanță pentru modificarea unor termene prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 78/29 ian. 2015	<i>modifică art. 14 alin. (1), art. 25 alin. (2), art. 26 alin. (3)</i>